SODIŠČA PRVE STOPNJE (četrti razširjeni senat)

z dne 1. decembra 2004*

V zadevi T-27/02,

Kronofrance SA, s sedežem v Sully-sur-Loire (Francija), ki jo zastopa R. Nierer, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata V. Kreuschitz in J. Flett, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

ob sodelovanju

Glunz AG

in

OSB Deutschland GmbH,

* Jezik postopka: nemščina.

s sedežema v Meppnu (Nemčija), ki ju zastopata H.-J. Niemeyer in K. Ziegler, odvetnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

intervenienta,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije GS (2001) D z dne 25. julija 2001 o nenasprotovanju pomoči, ki so jo nemški organi dodelili družbi Glunz AG,

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (četrti razširjeni senat),

v sestavi H. Legal, predsednik, V. Tiili, sodnica, M. Vilaras, sodnik, I. Wiszniewska-Białecka, sodnica, in V. Vadapalas, sodnik,
sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. julija 2004

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Večsektorski okvir za regionalno pomoč, namenjeno večjim naložbenim projektom (UL 1998, C 107, str. 7, v nadaljevanju: večsektorski okvir), ki je veljal v času nastanka dejanskega stanja, določa pravila za ocenjevanje pomoči, ki se dodelijo v ta namen in spadajo na njegovo področje uporabe.

2 Komisija v skladu z večsektorskim okvirom za vsak primer posebej določi največjo dovoljeno intenzivnost pomoči za projekte, ki jih je treba priglasiti.

3 V točki 3.10 večsektorskega okvira je opisana formula za izračun, na podlagi katere Komisija določi navedeno intenzivnost. Ta formula temelji, prvič, na določitvi največje dovoljene intenzivnosti, ki se uporablja za pomoč velikim podjetjem na zadevnem območju in se imenuje „regionalna zgornja meja" (dejavnik R), ki se nato pomnoži s tremi količniki, in sicer s stanjem konkurence v zadevnem sektorju (dejavnik T), z razmerjem med kapitalskim vložkom in delavci (dejavnik I) ter regionalnim učinkom zadevne pomoči (dejavnik M). Največjo dovoljeno intenzivnost pomoči tako dobimo z naslednjo formulo: R x T x I x M.

4 V skladu s točkama 3.2 in 3.3 večsektorskega okvira vključuje dejavnik „stanje konkurence" analizo, s katero se ugotovi, ali se bo priglašeni projekt izvajal v sektorju ali podsektorju, za katerega so značilni strukturni presežki zmogljivosti. Komisija pri ugotavljanju obstoja ali neobstoja takih presežkov zmogljivosti na ravni Skupnosti upošteva razliko med povprečno stopnjo izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti celotne predelovalne industrije in stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem (pod)sektorju. Navedena analiza zajema referenčno obdobje zadnjih petih let, za katero so na voljo podatki.

5 Za strukturne presežke zmogljivosti gre takrat, ko je stopnja izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem (pod)sektorju v povprečju v zadnjih petih letih za več kot dve odstotni točki nižja od stopnje izkoriščenosti v celotnem proizvodnem sektorju. (Pod)sektor se določi na podlagi najnižje stopnje iz statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti (NACE), določene z Uredbo Sveta (EGS) št. 3037/90 z dne 9. oktobra 1990 o statistični klasifikaciji gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti (UL L 293, str. 1), kot je bila spremenjena. Strukturni presežki zmogljivosti se obravnavajo kot resni, kadar je razlika glede na povprečje v proizvodnem sektorju večja od pet odstotnih točk (točka 7.7 večsektorskega okvira).

6 V točki 3.4 večsektorskega okvira je podrobno navedeno, da Komisija pri nezadostnih podatkih o izkoriščenosti zmogljivosti obravnava, ali se zadevne naložbe izvajajo na trgu v zatonu. V ta namen primerja gibanje očitne porabe zadevnega proizvoda ali proizvodov (to je proizvodnja plus uvoz minus izvoz) s stopnjo rasti celotne predelovalne industrije na ravni Evropskega gospodarskega prostora (EGP).

7 Trg zadevnih proizvodov se obravnava, da je v zatonu, če je povprečna letna stopnja rasti očitne porabe v zadnjih petih letih bistveno nižja (za več kot 10 %) od letnega povprečja za celotno predelovalno industrijo na ravni EGP, razen če je za relativno

stopnjo rasti povpraševanja po tem proizvodu ali teh proizvodih značilen močan trend naraščanja. Trg v absolutnem zatonu je trg, na katerem je povprečna letna stopnja rasti očitne porabe v zadnjih petih letih negativna (točka 7.8 večsektorskega okvira).

8 V skladu s točko 3.10.1 večsektorskega okvira se za dejavnik T (stanje konkurence) uporabi korekcijski količnik 0,25, 0,5, 0,75 ali 1, in sicer glede na naslednja merila:

„(i) projekt, ki povečuje zmogljivosti v sektorju, za katerega so značilni veliki strukturni presežki zmogljivosti in/ali absolutno zmanjševanje povpraševanja: 0,25

(ii) projekt, ki povečuje zmogljivosti v sektorju, za katerega so značilni strukturni presežki zmogljivosti in/ali trg v zatonu, in lahko okrepi visok tržni delež: 0,50

(iii) projekt, ki povečuje zmogljivosti v sektorju, za katerega so značilni strukturni presežki zmogljivosti in/ali trg v zatonu: 0,75

(iv) ni verjetnih negativnih učinkov v smislu primerov od (i) do (iii): 1,00."

Dejansko stanje

9 Zvezna republika Nemčija je v dopisu z dne 4. avgusta 2000, vpisanem v vpisnik 7. avgusta istega leta, v skladu s členom 2(1) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88] Pogodbe ES (UL L 83, str. 1) Komisiji priglasila načrt pomoči za naložbo v korist družbe Glunz AG za izgradnjo integriranega centra za obdelavo lesa v Nettgauu v deželi Saška-Anhalt (Nemčija), ker je navedeni načrt spadal v večsektorski okvir.

10 Nemški organi so po prejetju dopisa Komisije z dne 28. avgusta 2000, v katerem je bilo navedeno, da priglasitve ni mogoče šteti kot popolne, v dopisih z dne 15. novembra 2000 in 12. januarja 2001 posredovali dodatne informacije. Ker Komisija s poslanim ni bila povsem zadovoljna, so isti organi v dopisu z dne 2. marca 2001 predložili nove informacije, na podlagi katerih je institucija priglasitev lahko štela za popolno.

11 Komisija je 25. julija 2001 na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 659/1999 sprejela odločbo o nenasprotovanju dodelitvi navedene pomoči (v nadaljevanju: Odločba).

12 Iz Odločbe izhaja, da je treba naložbeni projekt izvesti na območju, ki je upravičeno v smislu člena 87(3)(a) ES in za katero najvišja intenzivnost pomoči za spodbujanje novih naložb v velika podjetja, tako imenovana regionalna zgornja meja, znaša 35 % bruto. Pomoč obsega nepovratna sredstva v višini 46.201.868 eurov in naložbeno

premijo v višini 23.596.120 eurov, kar skupaj znaša 69.797.988 eurov, skupni stroški upravičene naložbe pa znašajo 199.400.000 eurov.

13 Ta pomoč je deloma in do zneska 28,61 milijona eurov namenjena izgradnji tovarne usmerjenih pramenskih plošč, deloma in do zneska 41,18 milijona eurov pa je namenjena izgradnji tovarne ivernih plošč.

14 Komisija je na podlagi ocene priglašene pomoči z vidika meril iz večsektorskega okvira v Odločbi navedla razloge, zaradi katerih je treba korekcijske količnike za 35-odstotno stopnjo, ki ustreza največji intenzivnosti, do katere je lahko upravičeno veliko podjetje na zadevnem območju, določiti na:

— 1 za dejavnik T, ki se nanaša na stanje konkurence v zadevnem sektorju;

— 0,8 za dejavnik I (razmerje med kapitalskim vložkom in delavci);

— 1,5 za dejavnik M glede na regionalni učinek načrtovane pomoči,

kar je 42-odstotna največja dovoljena intenzivnost (= 35 % x 1 x 0,8 x 1,5).

15 Glede ocene dejavnika T o stanju konkurence je Komisija podrobno navedla, da mora v skladu s točkama 3.3 in 3.4 večsektorskega okvira svojo analizo dejavnika o stanju konkurence omejiti na ugotavljanje, ali v zadevnem sektorju obstajajo ali ne strukturni presežki zmogljivosti, kadar je na voljo dovolj podatkov o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti. Ob upoštevanju, da imata oba proizvoda družbe Glunz zelo velik delež v celotni proizvodnji lesenih plošč v Evropi, in s sklicevanjem na najnižjo stopnjo iz klasifikacije NACE se je Komisija odločila, da bo analizo oprla na podatke o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti iz razreda 20.20 klasifikacije NACE, ki obsega proizvodnjo lesenih plošč.

16 Komisija je na podlagi podatkov za obdobje 1994–1998 iz študije, ki so jo predložili nemški organi, sklepala, da bo zadevni naložbeni projekt povečal zmogljivosti v sektorju, v katerem ni presežkov zmogljivosti, kar je upravičilo uporabo korekcijskega količnika 1 za dejavnik stanja konkurence.

17 Ker je Komisija ugotovila, da je znesek pomoči, ki ga je Zvezna republika Nemčija nameravala dodeliti družbi Glunz, v skladu z največjo dovoljeno pomočjo, izračunano na podlagi večsektorskega okvira, je priglašeno pomoč razglasila za združljivo s Pogodbo ES.

Postopek in predlogi strank

18 V teh okoliščinah je tožeča stranka 4. februarja 2002 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila tožbo.

19 Družbi Glunz in OSB Deutschland GmbH sta z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložena 3. julija 2002, predlagala, naj se jima dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije v tem postopku.

20 Predsednik četrtega razširjenega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 10. septembra 2002 dovolil navedeno intervencijo. Intervenienta sta intervencijsko vlogo vložila 4. novembra 2002 in tožeča stranka je v predpisanem roku nanjo podala pripombe.

21 Stranke so na obravnavi 8. julija 2004 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Sodišča prve stopnje.

22 Tožeča stranka predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

— razglasi ničnost Odločbe;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

23 Komisija ob podpori intervenientov Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo razglasi za nedopustno;

— tožbo zavrne kot neutemeljeno;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Dopustnost

Trditve strank

24 Komisija in intervenienta so na obravnavi izpodbijali dopustnost tožbe.

25 Trdili so, da dovoljena pomoč ne vpliva občutno na položaj tožeče stranke na zadevnem trgu. Glede na lokacijo proizvodnih obratov in območij dobave zadevnih proizvodov, ki jih določajo prevozni stroški, naj bi bilo prekrivanje prodajnih območij tožeče stranke in podjetja, upravičenega do pomoči, zanemarljivo.

26 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila postopkovne pravice, ker neupravičeno ni začela formalnega postopka preiskave iz člena 6 Uredbe št. 659/1999, na podlagi katerega bi lahko kot zainteresirana stranka predložila pripombe pred odločitvijo Komisije.

27 Kot opozarja, opredelitev iz člena 1(h) Uredbe št. 659/1999 med „zainteresirane stranke" vključuje konkurenčna podjetja. Tožeča stranka in družba Glunz naj bi bili neposredni konkurentki, ker proizvajata enake proizvode, ki se nato prodajajo na istem trgu. Dodelitev pomoči naj bi prizadela konkurenčni položaj tožeče stranke na zadevnem trgu.

28 V teh okoliščinah tožeča stranka trdi, da jo Odločba neposredno in posamično zadeva ter da lahko zato zoper njo vloži ničnostno tožbo.

Presoja Sodišča prve stopnje

29 Komisija in intervenienta so prvič na obravnavi predložili predloge za nedopustnost tožbe, ki so temeljili na neobstoju procesnega upravičenja tožeče stranke.

30 Iz sodne prakse izhaja, da je razlog nedopustnosti, ki se nanaša na neobstoj procesnega upravičenja tožeče stranke, razlog javnega reda, ki ga lahko sodišče Skupnosti obravnava in ga celo mora obravnavati po uradni dolžnosti (sodba Sodišča z dne 29. aprila 2004 v zadevi Italija proti Komisiji, C-298/00 P, Recueil, str. I-4087, točka 35) in na katerega se lahko tožena stranka sklicuje na kateri koli stopnji postopka (po analogiji glej sodbo Sodišča z dne 20. februarja 1997 v zadevi Komisija proti Daffix, C-166/95 P, Recueil, str. I-983, točka 25, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 13. decembra 2001 v zadevi Krupp Thyssen Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, T-45/98 in T-47/98, Recueil, str. II-3757, točka 125).

31 Ta ničnostna tožba je bila vložena zoper odločbo Komisije, s katero je bila za združljivo s skupnim trgom razglašena individualna pomoč, ki je bila predhodno preizkušena.

32 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v okviru nadzora Komisije nad državnimi pomočmi razlikovati med predhodnim preizkusom pomoči – ki ga določa člen 88(3) ES in ureja člen 4 Uredbe št. 659/1999 ter katerega edini namen je omogočiti Komisiji, da si ustvari prvo mnenje o delni ali popolni združljivosti zadevne pomoči – ter formalnim postopkom preiskave iz člena 88(2) ES in člena 6 Uredbe št. 659/1999, na podlagi katerega se lahko Komisija seznani z vsemi dejstvi iz zadeve. Šele v okviru zadnjega postopka določa Pogodba obveznost Komisije, da zainteresirane stranke pozove k predložitvi pripomb (sodbe Sodišča z dne 19. maja 1993 v zadevi Cook proti Komisiji, C-198/91, Recueil, str. I-2487, točka 22; z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji, C-225/91, Recueil, str. I-3203, točka 16, in z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, točka 38, ter sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. januarja 2004 v zadevi Thermenhotel Stoiser Franz in drugi proti Komisiji, T-158/99, Recueil, str. II-1, točka 57).

33 Kadar Komisija, ne da bi sprožila postopek iz člena 88(2) ES, na podlagi odstavka 3 navedenega člena ugotovi, da je pomoč združljiva s skupnim trgom, lahko osebe, ki so jim zagotovljena procesna jamstva iz navedenega odstavka 2, ta uveljavijo le, če imajo možnost, da navedeno odločbo Komisije izpodbijajo pred sodiščem Skupnosti (navedene sodbe Cook proti Komisiji, točka 23; Matra proti Komisiji, točka 17; Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 47, ter Thermenhotel Stoiser Franz in drugi proti Komisiji, točka 69).

34 Kadar torej tožeča stranka želi s tožbo za razglasitev ničnosti odločbe Komisije, sprejete na podlagi predhodnega preizkusa, doseči spoštovanje procesnih jamstev iz člena 88(2), že dejstvo, da je zadevna stranka v smislu navedene določbe, zadostuje,

da se jo obravnava, da jo odločba neposredno in posamično zadeva v smislu četrtega pododstavka člena 230 ES (navedeni sodbi Cook proti Komisiji, točke od 23 do 26, in Matra proti Komisiji, točke od 17 do 20, ter sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 1998 v zadevi BP Chemicals proti Komisiji, T-11/95, Recueil, str. II-3235, točki 89 in 90).

35 V obravnavanem primeru ni sporno, da tožeča stranka zahteva razglasitev ničnosti Odločbe z obrazložitvijo, navedeno v okviru drugega tožbenega razloga, da naj Komisija ne bi upravičeno zavrnila uvedbe formalnega postopka preiskave iz člena 88(2) ES.

36 Tožeča stranka tudi zahteva, da se ji prizna status stranke, pri čemer navaja, da je neposredna konkurentka družbe Glunz, saj v svoji tovarni v kraju Sully-sur-Loire (Francija) proizvaja enake proizvode kot navedena družba, ki se nato prodajajo na istih trgih.

37 Treba je opozoriti, da so v skladu s sodno prakso zainteresirane stranke osebe, podjetja ali združenja, na katerih interese lahko vpliva dodelitev pomoči, torej zlasti konkurenčna podjetja in poklicna združenja (sodba Sodišča z dne 14. novembra 1984 v zadevi Intermills proti Komisiji, 323/82, Recueil, str. 3809, točka 16). Ob upoštevanju navedene rešitve iz sodne prakse je v členu 1(h) Uredbe št. 659/1999 navedeno, da zainteresirana stranka pomeni „katero koli državo članico ali osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, predvsem upravičenca pomoči, konkurenčna podjetja in poklicna združenja".

38 V obravnavanem primeru ni sporno, da tožeča stranka in podjetje, upravičeno do pomoči, proizvajata lesene plošče ter da se prodajni območji teh dveh podjetij dejansko prekrivata.

39 Treba je opozoriti, da je družba Glunz na obravnavi zavrnila trditve Komisije, da naj bi podjetje, upravičeno do pomoči, svoje proizvode prodajalo podjetjem, ki so skoraj izključno na ozemlju nekdanje Nemške demokratične republike, in pojasnila, da svoje proizvode prodaja na vsem ozemlju Zvezne republike Nemčije, in sicer večinoma podjetjem iz pohištvene industrije, ki so skoncentrirana v severozahodnem delu Nemčije.

40 Družba Glunz je tudi priznala, da je tožeča stranka prisotna na nemškem trgu proizvodnje pohištva, da pa je njen tržni delež skromen, vendar te trditve ni podkrepila z dokazi.

41 Še več, čeprav je Komisija v Odločbi glede lesenih plošč dejansko menila, da je, glede na to, da gre za težke in velike proizvode, prevoz na dolgih razdaljah predrag in je tako omejen na približno 800-kilometrski radij, je vseeno sklepala, da zadevni geografski trg obsega EGP.

42 V zvezi s tem je treba navesti, da podjetje, ki na svojem naravnem dobavnem območju konkurira drugim podjetjem, katerih dobavna območja se prekrivajo z njegovim, ker vsako od teh podjetij pokriva naslednji dobavni radij, drugim podjetjem znotraj svojega radija običajno konkurira tudi na njihovih naravnih dobavnih območjih, zato bi bilo mogoče primerno, da se za upoštevni geografski trg šteje celotna Skupnost ali, kot v obravnavanem primeru, EGS (v tem smislu glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 30. marca 2000 v zadevi Kish Glass proti Komisiji, T-65/96, Recueil, str. II-1885, točke od 84 do 95).

43 Iz Odločbe izhaja tudi, da je družba Glunz hčerinska družba družbe Tableros de Fibras SA, ki ima v Franciji tovarne, ki so dejavne v lesni industriji in ji jih je leta 1999 prodala družba Glunz.

44 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je tožeča stranka dejansko konkurentka podjetja, upravičenega do pomoči, in jo je zato mogoče obravnavati kot zainteresirano stranko v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999.

45 S tega vidika ni upoštevno izrecno sklicevanje Komisije na Sklep Sodišča prve stopnje z dne 27. maja 2004 v zadevi Deutsche Post in DHL proti Komisiji (T-358/02, ZOdl., str. II-1565), da bi utemeljila predloge glede nedopustnosti tožbe, ker naj dodelitev pomoči ne bi občutno vplivala na položaj tožeče stranke na zadevnem trgu. Navedeni sklep o nedopustnosti tožbe, ki temelji na neobstoju občutnega vpliva na konkurenčni položaj obeh tožečih podjetij, je bil namreč sprejet v zadevi, ki se od obravnavanega primera razlikuje v tem, da je bila tožba vložena zoper odločbo Komisije, sprejeto na podlagi postopka iz člena 88(2) ES, v okviru katerega so bile stranke pravilno pozvane k predložitvi pripomb.

46 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da je treba to tožbo razglasiti za dopustno.

Temelj

Uvodne ugotovitve

47 Tožeča stranka v bistvu navaja štiri tožbene razloge v podporo svojim predlogom za razglasitev ničnosti Odločbe, ki se nanašajo, prvič, na kršitev člena 87 ES in

večsektorskega okvira, drugič, na kršitev člena 88(2) ES, tretjič, na domnevno zlorabo pooblastil s strani Komisije, in četrtič, na kršitev obveznosti obrazložitve.

48 V okviru drugega razloga glede razglasitve ničnosti trdi, da je Komisija z dovolitvijo pomoči, ki so jo nemški organi dodelili družbi Glunz le na podlagi predhodne preiskave, kršila člen 88(2) ES in člen 4(4) Uredbe št. 659/1999, v skladu s katerim mora institucija začeti formalni postopek preiskave, če „obstajajo dvomi" o združljivosti priglašenega ukrepa s skupnim trgom.

49 Treba je opozoriti, da je izključni namen predhodne preiskave, ki je določena v členu 88(3) ES, urejena pa v členu 4 Uredbe št. 659/1999, Komisiji zagotoviti dovolj časa za razmislek in preverjanje, da bi si lahko ustvarila prvo mnenje o priglašenih načrtih pomoči in da bi ugotovila – ne da bi bila potrebna poglobljena preiskava –, da so združljivi s Pogodbo ali pa, nasprotno, da njihova vsebina v tem pogledu vzbuja dvome (sodba Sodišča z dne 15. februarja 2001 v zadevi Avstrija proti Komisiji, C-99/98, Recueil, str. I-1101, točki 53 in 54).

50 Formalna stopnja preiskave, ki Komisiji omogoča, da se pred sprejetjem odločitve v celoti seznani z vsemi dejstvi iz zadeve, je nujna, kadar ima Komisija resne težave pri presoji, ali je pomoč združljiva s skupnim trgom (navedena sodba Matra proti Komisiji, točka 33).

51 Komisija se tako lahko ob sprejetju odločitve, da pomoči ne bo nasprotovala, omeji na predhodno preiskavo samo, če je lahko po svojem zaključku prepričana, da je zadevni načrt pomoči združljiv s Pogodbo.

52 Če pa je Komisija na podlagi te prve preiskave prepričana o nasprotnem ali če ne more premostiti vseh težav pri presoji združljivosti te pomoči s skupnim trgom, mora pridobiti vsa potrebna mnenja in v ta namen začeti formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES (sodba Sodišča z dne 20. marca 1984 v zadevi Nemčija proti Komisiji, 84/82, Recueil, str. 1451, točka 13, in navedene sodbe Cook proti Komisiji, točka 29; Matra proti Komisiji, točka 33, ter Komisija proti Sytraval in Brink's France, točka 39).

53 Tožeča stranka v okviru tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 88(2) ES, trdi ne samo, da trajanje in okoliščine predhodne preiskave kažejo na obstoj resnih težav, ampak tudi, da bi natančna obravnava trga ivernih plošč morala pri Komisiji vzbuditi dvome, zaradi katerih bi bilo torej treba začeti formalni postopek preiskave. Tožeča stranka dodaja, da naj bi Komisiji med navedenim postopkom poslala podatke o očitni porabi ivernih plošč, iz katerih naj bi bilo razvidno, da se zadevna naložba izvaja na trgu v zatonu.

54 Vendar iz Odločbe jasno izhaja, da se je Komisija namerno omejila le na preizkus morebitnega obstoja strukturnih presežkov zmogljivosti ter da je glede na besedilo točk od 3.2 do 3.4 večsektorskega okvira in dejstvo, da je imela na voljo zadostne podatke o stopnji izkoriščenosti v zadevnem sektorju, menila, da ni dolžna preveriti, ali se bodo zadevne naložbe izvajale na trgu v zatonu. Ob takem pristopu podatki o porabi ivernih plošč, ki jih je poslala tožeča stranka, v vsakem primeru niso bili koristni.

55 Tako se očitno zastavlja predhodno in splošno vprašanje glede razlage upoštevnih točk iz večsektorskega okvira z vidika člena 87 ES, da bi določili eno ali več meril, ki jih je treba uporabiti pri presoji dejavnika „stanje konkurence".

56 Sodišče prve stopnje je v okviru izvajanja nadzora zakonitosti dolžno rešiti to prvo vprašanje glede razlage veljavnih pravil, torej preveriti, ali je Komisija upravičeno prišla do ugotovitve iz zgoraj navedene točke 54, ki jo tožeča stranka izrecno izpodbija v okviru prvega razloga glede razglasitve ničnosti zaradi kršitve člena 87 ES in večsektorskega okvira.

Kršitev člena 87 ES in večsektorskega okvira

Trditve strank

57 Tožeča stranka izpodbija presojo Komisije glede največje dovoljene intenzivnosti pomoči in, natančneje, dejavnik T stanju konkurence. Komisija naj bi v obravnavanem primeru napačno analizirala stanje na trgu, ker ni razlikovala med trgom ivernih plošč in trgom usmerjenih pramenskih plošč ter ker ni preverila in upoštevala zatona trga ivernih plošč.

— Nerazlikovanje med trgom ivernih plošč in trgom usmerjenih pramenskih plošč

58 Tožeča stranka trdi, da bi bilo treba zadevno pomoč obravnavati in presojati ločeno, glede na to, ali je bila namenjena proizvodnji ivernih plošč ali proizvodnji usmerjenih pramenskih plošč. Kot opozarja, je Komisija v delu Odločbe, ki se nanaša na določitev trga zadevnih proizvodov, navedla: „V teh okoliščinah predlagamo, da se [usmerjene pramenske plošče] in vezane plošče na eni strani ter iverne plošče na drugi strani obravnavajo, kot da vsaka od njih tvori svoj trg."

Toženi stranki očita, da ravno te razmejitve trga ni upoštevala pri presoji dejavnika „stanje konkurence“ in da je, nasprotno, sprejela enoten pristop.

59 Navaja, da sta trga ivernih plošč in usmerjenih pramenskih plošč preveč različna, da bi ju lahko obravnavali kot isti trg. Ta dva proizvoda naj bi bila namreč medsebojno zamenljiva samo v zelo majhnem odstotku, po navedbah Komisije v samo 10 %. Poleg tega naj bi se trga teh dveh proizvodov razvijala različno, saj naj bi bil trg ivernih plošč v zatonu, medtem ko naj bi bil trg usmerjenih pramenskih plošč v vzponu.

60 Komisija poudarja, da je zadevni naložbeni projekt namenjen izgradnji integriranega centra za predelavo lesa, ki bo obsegal dve tesno povezani proizvodni liniji s skupnimi objekti. Trdi, da je morala v skladu s točko 7.2 večsektorskega okvira navedeni projekt obravnavati kot „celoto in ga jemati kot takega“, ker je namenjen le izgradnji „obrata“ v smislu navedene točke 7.2. Komisija naj bi upoštevala tudi točko 7.7 večsektorskega okvira, ker je presojo oprla na podatke za razred 20.20 klasifikacije NACE, ki obsega iverne plošče in usmerjene pramenske plošče.

61 Komisija trdi, da bi morala tudi pri ločeni presoji naložbe glede na zadevni tovarni oba proizvoda, ki ju proizvajata, obravnavati skupaj, in sicer na podlagi zadnjega stavka točke 3.2 večsektorskega okvira, v katerem je navedeno, da je treba najprej izvesti sektorsko analizo in ne analize različnih proizvodnih trgov. Poleg tega bi bil tudi pri ločenem upoštevanju stopnje izkoriščenosti zmogljivosti za iverne plošče in

stopnje izkoriščenosti zmogljivosti za usmerjene pramenske plošče korekcijski količnik za dejavnik T za oba sektorja 1, kajti noben od njiju nima strukturnih presežkov zmogljivosti.

62 Intervenienta navajata, da je projekt, ki je predmet pomoči, enkraten naložbeni projekt, namenjen izgradnji integriranega centra za predelavo lesa, ki je obrat v smislu točke 7.2 večsektorskega okvira, torej gre z organizacijskega vidika za en subjekt. V teh okoliščinah naj ne bi bilo pomembno dejstvo, da usmerjene pramenske plošče in iverne plošče spadajo na različna proizvodna trga ali da se lahko pomoč s povsem računovodskega vidika dodeli dvema proizvodnima linijama.

63 Intervenienta trdita, da določitev stopnje izkoriščenosti zmogljivosti, ki je edina pomembna v obravnavanem primeru, nikakor ni odvisna od vprašanja enkratnosti naložbenega projekta. Tudi če bi bila načrta pomoči jasno ločena, bi morala določitev dejavnika o stanju konkurence temeljiti na stopnji izkoriščenosti zmogljivosti v podsektorju iz klasifikacije NACE, v katerega spadata oba zadevna proizvoda, in sicer v skladu s točkama 3.2 in 3.3 ter v povezavi s točko 7.7 večsektorskega okvira.

— Nepreverjanje in neupoštevanje zatona trga ivernih plošč

64 Tožeča stranka navaja, da je morala Komisija v skladu s točkama 7.7. in 7.8 večsektorskega okvira obravnavati upoštevne številčne podatke za obdobje 1995–1999, da bi preverila, ali je šlo za strukturne presežke zmogljivosti in/ali trg v zatonu, saj je taka ocena nujen prvi pogoj za določitev dejavnika „stanje konkurence".

65 Tožeča stranka s sklicevanjem na študijo, ki je priložena k tožbi, trdi, da je vrednost povprečne letne rasti očitne porabe ivernih plošč v EGP v obdobju 1995–1999 znašala – 3,72 % (v nasprotju s + 24,57 % za usmerjene pramenske plošče), kar pomeni, da je bil ta proizvodni trg v skladu s točko 7.8 večsektorskega okvira v času sprejetja Odločbe v absolutnem zatonu. Ob upoštevanju ugotovitve, da gre za trg v absolutnem zatonu, naj veljavni korekcijski količnik za dejavnik „stanje konkurence" glede pomoči tovarni ivernih plošč torej ne bi bil 1, temveč v skladu s točko 3.10 večsektorskega okvira 0,25.

66 Tožeča stranka ugovarja sklepanju Komisije v Odločbi, da je korekcijski količnik za dejavnik „stanje konkurence" enak 1.

67 Očita ji, da je ob zatrjevanju, da ima dovolj podatkov o izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem sektorju, preverila samo, ali obstajajo ali ne strukturni presežki zmogljivosti, brez obravnave, ali gre za trg v zatonu, saj bi pri pritrdilnem odgovoru na eno od teh dveh vprašanj morala izključiti uporabo korekcijskega količnika 1 za dejavnik „stanje konkurence".

68 Prvič, iz besedila točke 3.10 večsektorskega okvira naj bi izhajalo, da obveznost preizkusa, ali se naložbe izvajajo na trgu v zatonu, velja tudi, kadar so na voljo podatki o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti.

69 Drugič, obveznost Komisije, da preveri obstoj strukturnih presežkov zmogljivosti in/ali trga v zatonu, naj bi izhajala iz člena 87(1) in (3) ES. V skladu z zahtevo, da mora Komisija, kadar uporabi ta člen, upoštevati skupni interes, naj bi morala v obravnavanem primeru preučiti, ali gre za trg v zatonu.

70 Komisija opozarja, da mora upoštevati večsektorski okvir in da ji v obravnavanem primeru ni bilo dovoljeno preveriti, ali se naložbe izvajajo na trgu v zatonu, ker je v skladu s točko 3.4 večsektorskega okvira tako preverjanje dovoljeno le podredno, kadar podatki o izkoriščenosti zmogljivosti niso zadostni. Ob priglasitvi pomoči naj bi Komisija imela na voljo podatke o izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem sektorju za obdobje 1993–1998, ki naj bi se uporabili kot podlaga za Odločbo.

71 Kot trdi, razlaga večsektorskega okvira, ki jo zagovarja tožena stranka, ni pravilna. Po mnenju tožene stranke iz vrstnega reda točk 3.3 in 3.4 večsektorskega okvira ter iz okoliščine, da presoja vprašanja, ali se naložbe izvajajo na trgu v zatonu, na podlagi točke 3.4 predpostavlja, da ni zadostnih podatkov o izkoriščenosti zmogljivosti, izhaja, da je treba dati prednost ugotavljanju stopnje izkoriščenosti zmogljivosti. Poleg tega naj bi bila navedba „in/ali" namenjena le razjasnitvi, da je treba v vsakem primeru, kadar podatki o izkoriščenosti zmogljivosti niso zadostni, ugotoviti očitno porabo zadevnih proizvodov. Razen če priznamo, da je predpis protisloven, iz točke 3.10 večsektorskega okvira, v katerem sploh ne gre za vprašanje vrstnega reda uporabe obeh metod za presojo stanja konkurence, ni mogoče sklepati, da je treba vsaj deloma odstopati od točk 3.2 in 3.4 navedenega okvira.

72 Prednost stopnje izkoriščenosti zmogljivosti kot merila naj bi pojasnjevalo dejstvo, da omogoča mnogo zanesljivejši pregled nad razmerami v določenem sektorju kot očitna poraba. Za navedeno porabo naj bi bila značilna številna nihanja, ki naj ne bi bila odvisna od razmer v sektorju in od stopnje izkoriščenosti zmogljivosti, kar naj bi povzročilo precej različne ugotovitve o stanju na trgu po upoštevnem petletnem obdobju. Komisija navaja, da so cilji večsektorskega okvira doseženi, kadar se kot v obravnavanem primeru upoštevajo njegove posebne določbe.

73 Iz novega večsektorskega okvira za regionalno pomoč, namenjeno večjim naložbenim projektom (UL 2002, C 70, str. 8), ki naj bi se v točki 19 izrecno sklicevala na stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti, naj ne bi bilo mogoče sklepati, da „preverjanje strukturnih presežkov zmogljivosti ne omogoča ustrezne presoje razmer na trgu“ ali da je Komisija priznala, da merilo stopnje izkoriščenosti zmogljivosti ni upoštevno.

74 Tožena stranka navaja, da tožeča stranka zanemarja dejstvo, da je dejavnik „stanje konkurence“ le eden od štirih upoštevnih dejavnikov pri določanju najvišje dovoljenje intenzivnosti pomoči in da je priglašeni projekt tudi z uporabo njene metode izračuna še vedno upravičen. Poleg tega naj se izraženi pomisleki ne bi nanašali na večsektorski okvir kot tak, temveč na poseben primer njegove uporabe, temeljili pa naj bi na nepravilni predpostavki, da je edino koristno merilo merilo trga v zatonu in da je treba pri opredelitvi takega trga upoštevati izključno očitno porabo.

75 Intervenienta trdita, da je pristop Komisije v skladu z besedilom točke 3.10 večsektorskega okvira in tudi z njegovim ciljem.

76 Prvič, po njunem mnenju navedba „in/ali“ iz točke 3.10 večsektorskega okvira nima posebnega pomena. Povezava med meriloma, ki se nanašata na presežke zmogljivosti in na trg v zatonu, naj bi bila namreč določena že v točkah 3.3 in 3.4 večsektorskega okvira, v smislu, da ima prednost obravnava morebitnih presežkov zmogljivosti. V točki 3.10 naj bi bila navedena samo formula za izračun treh dejavnikov največje dovoljene intenzivnosti pomoči. Poleg tega bi se lahko Komisija upravičeno oprla na stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti za obdobje 1994–1998. Intervenienta trdita, da ob priglasitvi načrta pomoči podatki o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti za razred 20.20 klasifikacije NACE še niso bili na voljo in da Eurostat še ni pripravil podatkov o predelovalni industriji za leto 1999.

77 Drugič, navajata, da je dejavnik o stanju konkurence le element formalizacije odločitve, ki jo mora sprejeti Komisija za uravnoteženje nasprotujočih si ciljev Pogodbe ES, to je svobodno konkurenco in solidarnostjo Skupnosti, pri čemer je slednja podlaga za izjeme iz člena 87(3)(a) in (b) ES v korist regionalnih pomoči. Z njegovim upoštevanjem bi se morali izogniti temu, da bi ukrepi pomoči povzročili težavo v sektorju na ravni Skupnosti, ki bi bila resnejša od prvotne težave na regionalni ravni (sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 1998 v zadevi BFM in EFIM proti Komisiji, T-126/96 in T-127/96, Recueil, str. II-3437, točka 101).

78 Poleg tega naj bi tožeča stranka prezrla dejstvo, da je na podlagi člena 87 ES in večsektorskega okvira vedno pomembno samo to, ali do presežkov zmogljivosti prihaja na skupnem trgu. Povečanje obsega trgov naj ne bi upoštevalo virov za pokritje očitne porabe. Intervenienta pojasnjujeta, da naložba na trgu v zatonu ni nujno v nasprotju s členom 87(3)(a) in (c) ES ter večsektorskim okvirom, če je navedeno povečanje posledica uvoza, medtem ko so zmogljivosti v Skupnosti v celoti izkoriščene. Morebiten učinek izpodrinjanja proizvajalcev iz tretjih držav naj namreč ne bi bil pomemben v okviru te presoje.

Presoja Sodišča prve stopnje

79 Najprej je treba opozoriti, da si lahko Komisija kljub široki diskrecijski pravici, ki jo ima pri uporabi člena 87(3) ES ter katere izvajanje vključuje gospodarsko in socialno presojo, ki jo je treba izvesti v skupnostnem okviru, določi usmeritve za izvajanje te diskrecijske pravice, in sicer z akti, kot so smernice, če ti akti vsebujejo okvirna pravila v zvezi z usmeritvami, ki jim mora slediti ta institucija, in če ne odstopajo od pravil iz Pogodbe (sodbi Sodišča z dne 5. oktobra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-288/96, Recueil, str. I-8237, točka 62, in z dne 7. marca 2002 v zadevi Italija proti Komisiji, C-310/99, Recueil, str. I-2289, točki 45 in 52). Kadar Komisija

sprejme smernice, s katerimi želi v skladu s Pogodbo natančno opredeliti merila, ki jih namerava uporabiti v okviru izvajanja svoje diskrecijske pravice, je posledica tega samoomejevanje navedene pravice, saj mora upoštevati okvirna pravila, ki si jih je naložila sama (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 1996 v zadevi AIUFFASS in AKT proti Komisiji, T-380/94, Recueil, str. II-2169, točka 57, in z dne 30. aprila 1998 v zadevi Vlaams Gewest proti Komisiji, T-214/95, Recueil, str. II-717, točka 89). V teh okoliščinah je dolžnost Sodišča prve stopnje, da preveri, ali je Komisija ta pravila upoštevala (sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2002 v zadevi Keller in Keller Meccanica proti Komisiji, T-35/99, Recueil, str. II-261, točka 77).

80 V obravnavanem primeru tožeča stranka izpodbija presojo dejavnika T o stanju konkurence, ki jo je Komisija izvedla v Odločbi, in sicer z vidika večsektorskega okvira in člena 87 ES.

81 Iz pisanj tožeče stranke izhaja, da je prvi navedeni očitek v zvezi z določitvijo zadevnih proizvodnih trgov tesno povezan z očitkom, ki je jedro spora med strankama, in sicer da Komisija ni obravnavala obstoja ali neobstoja trga v zatonu.

82 Ni sporno je, da je Komisija na podlagi ugotovitve, da iverne plošče in usmerjene pramenske plošče spadajo na različna proizvodna trga, v skladu s točko 7.7 večsektorskega okvira obravnavala morebiten obstoj strukturnih presežkov zmogljivosti, in sicer na podlagi študije, ki je vsebovala podatke o stopnji izkoriščenosti v sektorju iz razreda 20.20 klasifikacije NACE, ki se nanaša na proizvodnjo lesenih plošč, med katere jasno spadajo iverne plošče in usmerjene pramenske plošče.

83 Na podlagi te študije je Komisija lahko ugotovila, da ni strukturnih presežkov zmogljivosti, ne glede na to, ali se stopnja izkoriščenosti zmogljivosti presoja skupno za lesene plošče, ali samo za iverne plošče in usmerjene pramenske plošče. Tožeča stranka ne oporeka rezultatom te študije in ugotovitvam Komisije o neobstoju strukturnih presežkov zmogljivosti.

84 Trditev tožeče stranke, da je nujno treba razlikovati med trgom ivernih plošč in trgom usmerjenih pramenskih plošč, v resnici dobi smisel pri presoji obstoja trga v zatonu, na katerega se nanašajo njena pisanja. Poleg tega je treba opozoriti, da ta presoja v nasprotju s presojo morebitnega obstoja strukturnih presežkov zmogljivosti ne temelji na določitvi sektorja glede na razvrstitve iz klasifikacije NACE, temveč na opredelitvi zadevnega proizvodnega trga (glej točki 7.7 in 7.8 večsektorskega okvira).

85 Tožeča stranka je pri obravnavi uporabila in se posebej oprla na razlikovanje med trgom ivernih plošč in trgom usmerjenih pramenskih plošč, na podlagi česar je ugotovila, da je prvi v absolutnem zatonu ali je vsaj v zatonu, kar upravičuje uporabo korekcijskega količnika 0,25 ali 0,75 za dejavnik „stanje konkurence", v nasprotju z drugim, pri katerem bi lahko za isti dejavnik uporabili korekcijski količnik 1.

86 Zdi se torej, da je bistveno vprašanje, ali se je Komisija v obravnavanem primeru lahko ali se ni mogla izognila presoji, ali gre za trg v zatonu ali ne.

87 Komisija ob podpori intervenientov trdi, da večsektorski okvir določa, da se lahko za presojo dejavnika o stanju konkurence uporabljata dve merili, in sicer merilo

strukturnih presežkov zmogljivosti in merilo trga v zatonu, da pa med njima vendarle obstaja prednostni red. Tako je po mnenju strank presoja merila trga v zatonu dovoljena le podredno, izključno kadar podatki o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem sektorju niso zadostni, ker ne zajemajo celotnega referenčnega obdobja ali se ne nanašajo posebej na zadevne proizvode, torej kadar na vprašanje, ali obstajajo strukturni presežki zmogljivosti, ni mogoče odgovoriti niti pritrdilno (obstoj strukturnih presežkov zmogljivosti) niti nikalno (neobstoj strukturnih presežkov zmogljivosti).

88 Taka razlaga večsektorskega okvira, ki jo zagovarja Komisija, se je v Odločbi izrazila z uporabo korekcijskega količnika 1 za dejavnik T, torej najvišjega korekcijskega količnika, ki je tudi najugodnejši za podjetje, upravičeno do pomoči, in sicer izključno na podlagi ugotovitve, da v zadevnem sektorju ni strukturnih presežkov zmogljivosti.

89 Čeprav je glede na besedilo večsektorskega okvira vsekakor res, da ga je mogoče razumeti v pomenu, ki ga zagovarja Komisija, je navedeni okvir kljub temu treba razlagati z vidika člena 87 ES in v njem vsebovanega načela nezdružljivosti javnih pomoči, da bi dosegli cilj te določbe, to je neizkrivljeno konkurenco na skupnem trgu.

90 Iz vsebine točk od 3.2 do 3.4 večsektorskega okvira je razvidno, da je preizkus, katerega namen je ugotoviti, ali so za zadevni sektor značilni strukturni presežki zmogljivosti, seveda prvi preizkus, ki ga mora Komisija *a priori* izvesti, ko ocenjuje dejavnik o stanju konkurence.

91 Iz točke 3.10.1 večsektorskega okvira izhaja, da tako dajanje prednosti ugotavljanju obstoja ali neobstoja strukturnih presežkov zmogljivosti še ne pomeni, da se lahko Komisija v vsakem primeru omeji samo na to preverjanje, kadar ima na voljo podatke o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem sektorju.

92 Navedena točka dopolnjuje točke od 3.2 do 3.6 večsektorskega okvira, ki se nanašajo na dejavnik „stanje konkurence", pri čemer natančno opredeljuje različne korekcijske količnike, ki se lahko za ta dejavnik uporabijo glede na štiri primere, naštete v točki 3.10.1 od (i) do (iii), in je zato od njih ni mogoče ločiti.

93 Iz besedila točke 3.10.1 večsektorskega okvira izhaja, da ugotovitev Komisije, da naložbeni projekt povečuje zmogljivost v sektorju, za katerega so značilni strukturni presežki zmogljivosti, zadostuje za to, da se za dejavnik T uporabi korekcijski količnik 0,75. Ta količnik je 0,50, če lahko navedeni projekt tudi okrepi visok tržni delež, in 0,25, kadar se lahko strukturni presežki zmogljivosti štejejo za velike.

94 Na podlagi uporabe veznika „ali" v opisih primerih, naštetih v točki 3.10.1 od (i) do (iii) večsektorskega okvira, je mogoče trditi, da ugotovitev Komisije, da naložbeni projekt povečuje zmogljivosti v sektorju, za katerega je značilen trg v zatonu, zadostuje tudi za to, da se za dejavnik T uporabi korekcijski količnik 0,75. Ta količnik je 0,50, če bi lahko navedeni projekt tudi okrepil visok tržni delež, in 0,25, kadar se beleži absolutno zmanjševanje povpraševanja.

95 Vendar je v točki 3.10.1(iv) večsektorskega okvira določena možnost, da Komisija za stanje konkurence uporabi korekcijski količnik 1 samo, če ni ugotovljen „noben negativni učinek z vidika primerov od (i) do (iii)".

96 Iz vsebine točke 3.10.1 večsektorskega okvira torej izhaja, da uporaba najvišjega korekcijskega količnika, s katerim dobimo največji znesek pomoči, ki se lahko razglasi za združljiv s skupnim trgom, vključuje predhodno ugotovitev neobstoja strukturnih presežkov zmogljivosti v zadevnem sektorju in tudi trga v zatonu, razen če se šteje, da neobstoj takih presežkov zmogljivosti obvezno vključuje tudi neobstoj zatona trga zadevnih proizvodov, s čimer bi zanikali posebnost teh dveh meril za oceno dejavnika o stanju konkurence.

97 V teh okoliščinah je treba prvi stavek točke 3.4 večsektorskega okvira, ki določa, da „Komisija pri nezadostnih podatkih o izkoriščenosti zmogljivosti preizkusi, ali se zadevne naložbe izvajajo na trgu v zatonu", razumeti tako, da mora Komisija, če na podlagi podatkov o izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem sektorju ne more ugotoviti, da obstajajo strukturni presežki zmogljivosti, preveriti, ali je zadevni trg v zatonu.

98 Samo taka razlaga večsektorskega okvira je v skladu s členom 87 ES in z njegovim ciljem neizkrivljene konkurence.

99 Ni se namreč mogoče strinjati z razlago, ki jo v obravnavanem primeru zagovarja tožena stranka in na podlagi katere je dovoljeno, da se državna pomoč dodeli podjetju, ki trži proizvode na trgu v zatonu, ne da bi Komisija to okoliščino upoštevala pri izvajanju nadzora. Očitno je, da naložbe na takem trgu povzročajo resno nevarnost za izkrivljanje konkurence, kar je jasno v nasprotju s ciljem neizkrivljene konkurence, ki se zasleduje s členom 87 ES.

100 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v točki 1.1 večsektorskega okvira podrobno določeno, da je zaradi dokončnega oblikovanja enotnega trga strog nadzor nad državnimi pomočmi, namenjenimi večjim naložbenim projektom, pomembnejši kot kdaj koli, ker se učinek izkrivljanja konkurence, ki ga lahko povzročijo te pomoči, povečuje po odpravi drugih oblik izkrivljanja konkurence s strani države ter po dodatnem odpiranju trgov konkurenci in njihovem še večjem povezovanju. Cilj, ki si ga je Komisija zastavila s sprejetjem večsektorskega okvira, je bil omejiti pomoč velikim projektom, tako da bi čim bolj preprečili neugodne učinke na konkurenco, hkrati pa ohranili privlačnost območja, ki je prejelo pomoč (točka 1.2).

101 V ta namen mora Komisija za vsak primer posebej določiti največjo dovoljeno intenzivnost pomoči za projekte, ki jih je treba priglasiti, in sicer z uporabo različnih dejavnikov, med katerimi je dejavnik o stanju konkurence.

102 Pri presoji združljivosti pomoči, ki spada v večsektorski okvir, s skupnim trgom se korekcijski količnik, ki ga je treba uporabiti za stanje konkurence, določi na podlagi strukturne in gospodarske presoje trga, ki jo mora Komisija izvesti ob sprejetju odločbe, in sicer na podlagi objektivnih meril iz večsektorskega okvira. Od te presoje Komisije posebnega količnika, ki ga je treba uporabiti, je odvisen znesek pomoči, ki se lahko razglasi kot združljiv s skupnim trgom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2002 v zadevi Nuove Industrie Molisane proti Komisiji, T-212/00, Recueil, str. II-347, točki 39 in 40).

103 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da je Komisija, s tem da je uporabila korekcijski količnik 1 za dejavnik o stanju konkurence in s tem da ni predhodno preverila, ali se zadevni načrt pomoči ne bo izvajal na trgu v zatonu, kršila člen 87 ES in večsektorski okvir, ki je bil sprejet za podrobno določitev pogojev izvajanja navedenega člena,

natančneje njegovega odstavka 3(a), v skladu s katerim se lahko za združljivo s skupnim trgom šteje pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, na katerih je življenjska raven izjemno nizka ali na katerih je podzaposlenost velika.

104 Te ugotovitve ne omaja praksa odločanja Komisije. Tožena stranka se je na obravnavi sklicevala na štiri odločbe, v katerih je preverila izključno obstoj strukturnih presežkov zmogljivosti, vendar ni sporno, da je bil samo v eni od njih – enako kot v obravnavanem primeru – za dejavnik „stanje konkurence" le na podlagi ugotovljenega neobstoja takih presežkov zmogljivosti uporabljen korekcijski količnik 1 (Odločba z dne 19. junija 2002, državna pomoč N 240/02 za Zellstoff Stendal GmbH).

105 Po drugi strani je treba poudariti presojo, ki jo je Komisija uporabila v Odločbi z dne 8. junija 2000 o nenasprotovanju pomoči za Pirna AG.

106 Komisija je v navedeni odločbi na podlagi podatkov o stopnji izkoriščenosti zmogljivosti v zadevnem sektorju iz razreda 21.11 klasifikacije NACE najprej ugotovila, da ne obstajajo strukturni presežki zmogljivosti, po preverjanju pa je ugotovila, da trg celuloznih vlaken ni v zatonu, na podlagi česar je lahko v skladu s točko 3.10.1(iv) večsektorskega okvira, na katero se izrecno sklicuje v točki 35 Odločbe, za dejavnik o stanju konkurence uporabila korekcijski količnik 1, vendar je predhodno tudi ugotovila, da zadevni naložbeni projekt ne krepi visokega tržnega deleža. V tem pogledu je besedilo Odločbe, v katerem je jasno po korakih pojasnjena presoja institucije in z izrecno navedbo točke 3.10.1(iv) večsektorskega okvira, v nasprotju s pojasnili Komisije, da ni treba preizkusiti, ali je zadevni trg v zatonu.

107 Primerjava med Odločbo z dne 8. junija 2000 v zvezi z družbo Pirna AG, odločbo iz zgoraj navedene točke 104 in Odločbo torej razkrije nasprotujočo si prakso odločanja Komisije glede uporabe najvišjega korekcijskega količnika, ki je v večsektorskem okviru določen za dejavnik T.

108 Poleg tega je treba navesti, da upoštevnost merila trga v zatonu potrjuje novi večsektorski okvir za regionalno pomoč, namenjeno večjim naložbenim projektom, v katerem je določeno, da se regionalna pomoč za naložbe ne dovoli za sektorje, ki so v hudih strukturnih težavah. Za oblikovanje seznama navedenih sektorjev se hude strukturne težave načeloma računajo na podlagi podatkov o očitni porabi zadevnega proizvoda ali zadevnih proizvodov. V točki 32 novega večsektorskega okvira je podrobno navedeno, da hude težave obstajajo takrat, ko je zadevni sektor v zatonu.

109 Iz vseh zgornjih ugotovitev izhaja, da je treba Odločbo razglasiti za nično, ne da bi bilo treba obravnavati druge očitke tožeče stranke.

110 Na koncu je treba poudariti, da se – ker Komisija prava ni uporabila pravilno – združljivost priglašene pomoči v obravnavanem primeru ni presojala z vidika vseh upoštevnih meril.

111 Pri izvršitvi te sodbe mora Komisija na podlagi podatkov o očitni porabi zadevnih proizvodov v referenčnem obdobju presoditi priglašeno pomoč, in če bi pri tem naletela na resne težave, začeti formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES.

Predlog za sprejetje ukrepov procesnega vodstva

112 Tožeča stranka predlaga Sodišču prve stopnje, naj v skladu s členom 64(3)(d) Poslovnika Sodišča prve stopnje Komisijo pozove, naj predloži listine o zadevni pomoči, čemur pa tožena stranka in intervenienta nasprotujejo.

113 Sodišče prve stopnje meni, da ni treba ugoditi predlogu za sprejetje ukrepa procesnega vodstva tožeče stranke, ker navedeni predlog v tej fazi postopka ni pomemben za rešitev spora (sodba Sodišča prve stopnje z dne 25. junija 2002 v zadevi British American Tobacco (Investments) proti Komisiji, T-311/00, Recueil, str. II-2781, točka 50).

Stroški

114 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Komisija ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

115 Ker pa tožeča stranka ni predlagala, naj se družbama Glunz in OSB Deutschland naloži plačilo stroškov, povezanih z njunima intervencijama, navedena intervenienta nosita samo svoje stroške (sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. oktobra 2002 v zadevi M6 in drugi proti Komisiji, T-185/00, T-216/00, T-299/00 in T-300/00, Recueil, str. II-3805, točka 89).

Iz teh razlogov je

SODIŠČE (četrti razširjeni senat)

1. **Odločba Komisije SG (2001) D z dne 25. julija 2001 o nenasprotovanju pomoči, ki so jo nemški organi dodelili družbi Glunz AG, se razglasi za nično.**

2. **Komisija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila tožeča stranka.**

3. **Družbi Glunz AG in OSB Deutschland GmbH nosita stroške, ki sta jih priglasili v okviru svoje intervencije.**

Legal Tiili Vilaras

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 1. decembra 2004.

Sodni tajnik

H. Jung

Predsednik

H. Legal